# ROZHODNUTÍ KOMISE

## ze dne 6. listopadu 2013

## o opatřeních přijatých Německem ve prospěch společnosti HoKaWe Eberswalde GmbH SA.34721 (2012/C) (ex 2012/NN)

*(oznámeno pod číslem C(2013) 7058)*

**(Pouze německé znění je závazné)**

**(Text s významem pro EHP)**

(2014/206/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

po výzvě adresované zúčastněným stranám, aby se k věci vyjádřily v souladu s výše uvedenými ustanoveními ([1]), a s ohledem na jejich stanoviska,

vzhledem k těmto důvodům:

### 1. ŘÍZENÍ

(1) Dne 30. dubna 2012 byla Komisi doručena stížnost dřevozpracujícího podniku s provozovnou ve spolkové zemi Braniborsko, podle níž představuje rámcová dohoda mezi zemí Braniborsko a společností HoKaWe Eberswalde GmbH (dále jen "HoKaWe") s dobou trvání 15 let státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

(2) Dne 11. května 2012 předala Komise Německu stížnost v nedůvěrném znění a požádala o další informace. Dopisem ze dne 6. června 2012 zaujalo Německo ke stížnosti stanovisko a předalo požadované informace.

(3) Dne 27. srpna 2012 postoupila Komise stěžovateli tuto odpověď v nedůvěrném znění a požádala o sdělení, zda si stěžovatel v této záležitosti přeje další postup. Stěžovatel sdělil dne 4. září 2012, že žádost zpět nevezme.

(4) Komise dopisem ze dne 19. prosince 2013 Německo vyrozuměla o svém rozhodnutí zahájit ve vztahu k podpoře formální vyšetřovací řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU.

(5) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ([2]). Komise vyzvala všechny zúčastněné strany, aby k opatření zaujaly stanovisko.

(6) Německo dopisem ze dne 28. února 2013 zaujalo k rozhodnutí stanovisko. Komisi byla dále dne 30. dubna 2013 doručena stanoviska dvou zúčastněných stran a dne 3. května 2013 stanovisko stěžovatele.

(7) Dne 17. května 2013 byla Německu předána tato stanoviska v nedůvěrném znění. Německo k tomu dne 11. června 2013 zaujalo stanovisko a toto stanovisko doplnilo dopisem ze dne 13. června 2013.

(8) Dopisy ze dne 2. srpna 2013, 17. září 2013 a 23. září 2013 předala Komise Německu další žádosti o informace, jež Německo zodpovědělo dopisy ze dne 15. srpna 2013, 20. září 2013 a 1. října 2013.

([1]) Úř. věst. C 99, 5.4.2013, s. 79.
([2]) Viz poznámka pod čarou č. 1.

## 2. POPIS OPATŘENÍ

### 2.1 Příjemce podpory

(9) Společnost HoKaWe je společnost s ručením omezeným (GmbH), která provozuje elektrárnu na dřevní biomasu v Eberswalde (Braniborsko). Elektrárna byla postavena v roce 2005 a činnost zahájila v roce 2006. V červnu 2011 zahájil Amtsgericht (okresní soud) ve Frankfurtu nad Odrou vůči společnosti HoKaWe úpadkové řízení. Podnik však doposud svou ekonomickou činnost neukončil.

(10) Okres Barnim měl zájem získat aktiva HoKaWe s cílem pokračovat v provozu; v květnu 2012 byla přijata smlouva o prodeji aktiv HoKaWe na shromáždění věřitelů a o prodeji byl pořízen notářský zápis. Protože Spolková země Braniborsko nesouhlasila s převodem rámcové dohody o dodávkách dřeva z braniborských zemských lesů (rámcová dohoda je předmětem tohoto rozhodnutí) na nového vlastníka, okres od kupní smlouvy odstoupil.

### 2.2 Popis opatření

(11) V červnu 2005 uzavřely spolková země Braniborsko a HoKaWe rámcovou dohodu o dodávkách dřeva z braniborských zemských lesů. V této dohodě byly stanoveny dodací podmínky a dodávaná množství pro dodávky dřeva ([3]) společnosti HoKaWe na období 15 let (1. června 2006 až 1. června 2021). Přislíbeno bylo 150 000 kubických metrů dřeva ročně ze spádové oblasti (přepravní rádius maximálně 70 km) elektrárny v Eberswalde.

(12) V dohodě byla na rok 2004 stanovena výchozí základní cena 15,50 EUR/m³. Ve znění dohody byla dále stanovena roční cenová přizpůsobení, jež měla být dohodnuta mezi stranami na základě vývoje cenového indexu pro průmyslové dřevo Spolkového statistického úřadu ([4]); změny ceny dřeva oproti základní ceně by měli nést z 50 % kupující a z 50 % prodávající (dále jen „*doložka o cenovém přizpůsobení*“).

(13) Pro výpočet odpovídajícího cenového přizpůsobení obsahovala nicméně dohoda následující vzorec (dále jen „*vzorec cenového přizpůsobení*“ nebo „*vzorec*“):

$$\text{ISE} = 15{,}50€/\text{rm} + \frac{\text{Index}-135{,}89\%}{135{,}89\%}€/\text{rm}*15{,}50*0{,}5$$

(14) Musí se tudíž rozlišovat mezi doložkou o cenovém přizpůsobení podle *znění* dohody a *vzorcem cenového přizpůsobení*.

(15) Podle Německa vyjadřuje úmysl stran *doložka o cenovém přizpůsobení*. To je podpořeno interním záznamem braniborského ministerstva pro zemědělství, ochranu životního prostředí a územní plánování ze dne 1. října 2003 ke schůzce mezi zástupci spolkové země Braniborsko a zástupci HoKaWe, z něhož jasně vyplývá, že cenové přizpůsobení, o které strany usilovaly v průběhu jednání, odpovídá *doložce o cenovém přizpůsobení*. Dále je to podpořeno záznamem braniborského ministerstva pro hospodářství a evropské záležitosti ze dne 5. ledna 2011, v němž se doporučuje přizpůsobit resp. vykládat rámcovou dohodu tak, aby se dodržovalo její znění, což by reflektovalo opravdové úmysly stran.

(16) Pokud jde o *vzorec*, ten byl chybný, jak potvrzuje Německo a jak je potvrzeno ve dvou odborných posudcích vypracovaných pro spolkovou zemi Braniborsko ([5]) v roce 2010, a nevedl k výsledku, který by odpovídal úmyslu stran vyjádřenému v *doložce o cenovém přizpůsobení*.

([3]) Dohoda se týká dřeva z listnatých i jehličnatých dřevin způsobilého pro přepravu o délce 3 m a o průměru 3 až 70 cm, franko lesní cesta. Napadení plísní a zakřivení se tolerují.

([4]) Srov.: Spolkový statistický úřad: https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/GesamtwirtschaftUmwelt/Preise/PreisindizesLandForstwirtschaft/Tabellen/ErzeugerpreiseForstwirtschaft.html

([5]) Kancelář RAUE LLP, externí právní poradce spolkové země Braniborsko, předložila externí posudek; braniborské ministerstvo vypracovalo interně posudek další.

(17) Po vstupu dohody v platnost byla cena přizpůsobována na základě *vzorce*. V rozporu s úmysly vyjádřenými ve *znění* dohody neodpovídala cenová přizpůsobení vypočítaná podle *vzorce* skutečnému vývoji cenového indexu průmyslového dřeva, ale ležela výrazně pod úrovní průměrné ceny za dřevo z braniborských zemských lesů. Kromě toho *vzorec* nevedl k rovnoměrnému rozložení rizika cenových výkyvů mezi spolkovou zemi a společnost HoKaWe, o které usilovaly obě strany.

(18) Důvodem je, jak je vysvětleno v 16. bodě odůvodnění chybná povaha *vzorce*, který úmysly stran vyjádřené v *doložce o cenovém přizpůsobení* neodrážel matematicky přesně ([6]).

(19) Z dopisu Německa ze dne 28. února 2013 nadto vyplývá, že ohledně parametrů pro výpočet cenového přizpůsobení podle *vzorce* strany během doby trvání dohody vícekrát uplatnily své volné uvážení ([7]). Německo informovalo Komisi, že důvody k tomu už ze spisů nelze vyčíst.

(20) Oba posudky vypracované pro spolkovou zemi Braniborsko v roce 2010 (srov. 16. bod odůvodnění) poukazují u dohody na možnou relevantnost uplatnění předpisů o státní podpoře a doporučují, aby se dohoda přizpůsobila změnou *vzorce*. Po jednáních mezi společností HoKaWe a spolkovou zemí Braniborsko podepsaly tudíž strany dne 26. srpna 2011 pozměněné znění dohody, které vstoupilo v platnost dne 1. července 2011. Pozměněné znění odstranilo obtíže popsané ve 12. až 19. bodě odůvodnění, přičemž se stanovilo, že od 1. července 2011 se ceny mají přizpůsobovat v souladu s doložkou o cenovém přizpůsobení, tudíž podle původních úmyslů stran. Od uvedeného dne už proto *vzorec* nebyl součástí dohody, a tudíž se již nemohl používat.

(21) Spolková země Braniborsko se dále rozhodla, že s budoucími investory, kteří přebírají aktiva HoKaWe, již v dohodě nebude pokračovat.

### 2.3 **Důvody zahájení řízení**

(22) Dne 19. prosince 2012 rozhodla Komise, že zahájí formální vyšetřovací řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“).

(23) Ve svém rozhodnutí Komise zastávala předběžný názor, že provádění rámcové dohody mezi Spolkovou zemí Braniborsko a HoKaWe obsahuje prvek státní podpory.

(24) Komise vznesla otázku, zda by soukromý prodejce předem akceptoval na trhu takovou odměnu, jež vyplývá z použití popsaného *vzorce cenového přizpůsobení*.

(25) Komise dále vážně zpochybnila dokonce i pro případ, že by si smluvní strany nebyly vědomy chybné povahy *vzorce*, že během výkonu dohody jednalo Německo v souladu s tržními podmínkami. Důvodem byl vývoj ceny dřeva prodaného v rámci dohody, neboť cena vypočítaná podle *vzorce* byla mnohem nižší než průměrná cena dřeva ve spolkové zemi Braniborsko. Obezřetný soukromý prodávající by v podobné situaci neprodleně využil všechny možnosti, aby metodu přizpůsobení ceny změnil. Německo však až do roku 2011 dále vycházelo z daného *vzorce*.

(26) Tyto úvahy vedly Komisi k předběžnému závěru, že za období od vstupu dohody v platnost (1. června 2006) do její změny (30. června 2011) nelze vyloučit zvýhodnění společnosti HoKaWe a tudíž existenci státní podpory. Vzhledem k tomu, že právní základ slučitelnosti podpory není zřejmý a ani nebyl Německem uplatněn, Komise nadto pochybovala o tom, že dané opatření lze považovat za slučitelné s vnitřním trhem.

([6]) Podle posudku kanceláře RAUE LLP by bývaly mohly být úmysly stran vyjádřené v *doložce o cenovém přizpůsobení* vystiženy tímto vzorcem:

$$P = 15{,}50€/\text{rm} + \frac{\text{Index}_{n+1} - \text{Index}_n}{\text{Index}_n} €/\text{rm}*15{,}50*0{,}5$$

([7]) Tak byla například pro výpočet ceny, která měla platit od 1. července 2006, použita hodnota z indexu pro červenec 2006 a nikoli, jak se stanoveno v dohodě, hodnota z indexu pro leden 2005.

## 3. PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

(27) V průběhu formálního vyšetřovacího řízení obdržela Komise připomínky od stěžovatele a dvě připomínky od jiných zúčastněných stran.

(28) Stěžovatel předložil interní záznamy braniborského ministerstva pro zemědělství, ochranu životního prostředí a územní plánování z prosince 2003 a března 2004. Podle stěžovatele tyto záznamy ukazují, že již před uzavřením dohody existovaly obavy ohledně řady aspektů dohody: Tak bylo v záznamu z prosince 2003 ve vztahu k tehdejším dopadům dohody konstatováno, že dohoda by již za rok 2004 vedla k ceně, která by byla podstatně nižší než tehdejší úroveň ceny průmyslového dřeva. Podobně bylo v interním záznamu z března 2004 poukázáno na to, že metoda přizpůsobení ceny by vedla k nepřiměřeným cenovým ústupkům spolkové země Braniborsko; z toho důvodu bylo výslovně doporučeno, aby se dohoda přehodnotila resp. v některých bodech sjednala znovu.

(29) Stěžovatel tvrdil, že žádný soukromý prodejce by za takové situace takovou dohodu neuzavřel a že soukromý prodejce by neprodleně přijal opatření, jakmile bylo zřejmé, že ceny byly nižší než tržní ceny, a nevyčkával by pět let. Stěžovatel dále v souvislosti s cenovým přizpůsobením uvedl, že dohodnuté ceny neodrážely skutečný vývoj na trhu se dřevem, ale vytvářely společnosti HoKaWe nepatřičnou výhodu. Výši podpory poskytované od roku 2006 do roku 2011 odhaduje stěžovatel na 7,3 milionu EUR (tento odhad je založen na průměrné ceně dřeva dohodnuté mezi stěžovatelem a ostatními dodavateli).

(30) Komise mimoto obdržela připomínky od dvou dřevozpracujících závodů ve spolkové zemi Braniborsko. Podle těchto podniků se podstatná část dřeva z braniborských zemských lesů v důsledku dlouhodobé dohody vůbec nejprve nedostala na regionální trh se dřevem, což mělo vést k nepatřičnému narušení hospodářské soutěže a k existenčnímu ohrožení malých dřevozpracujících závodů ve spolkové zemi Braniborsko.

## 4. VYJÁDŘENÍ NĚMECKA

(31) Německo trvalo na svém názoru, že rámcová dohoda byla v souladu s tržními podmínkami, a proto neobsahovala podporu.

(32) Podle informací poskytnutých Německem neexistoval k datu podpisu dohody trh se dřevem určeným k výrobě energie (dále jen „palivové (energetické) dřevo“); proto se měly strany dohodnout, že cena, kterou měla uhradit společnost HoKaWe, by se měla orientovat podle ceny průmyslového dřeva, a cenová přizpůsobení by se měla orientovat podle cenového indexu pro průmyslové dřevo. Německo dále uvedlo, že *znění* dohody odráželo zamýšlenou metodu cenového přizpůsobení, avšak zároveň přiznalo, že výsledky dosažené *vzorcem* nebyly v souladu se zamýšleným rozdělením rizika cenových výkyvů mezi obě strany.

(33) Německo tudíž argumentovalo, že výchozí základní cena a *doložka o cenovém přizpůsobení*, které byly stanoveny ve znění dohody, tj. cenová přizpůsobení na základě cenového indexu pro průmyslové dřevo v Německu a rovnoměrné rozložení rizika cenových výkyvů mezi stranami, je třeba v okamžiku podpisu dohody považovat za odpovídající tržním podmínkám.

(34) Podle Německa zjistila správa braniborských zemských lesů až při reorganizaci v lednu 2009, že použití *vzorce* vedlo k tomu, že společnost HoKaWe platila nižší ceny než ostatní podniky. V důsledku toho zadaly příslušné braniborské orgány v roce 2010 u kanceláře RAUE LLP odborný posudek dohody a rovněž provedly interní právní analýzu dohody. Z obou odborných posudků vyplynula možná relevance uplatnění předpisů o státní podpoře na ustanovení dohody. Dále prý ministerstvo pro hospodářství a evropské záležitosti dospělo v záznamu ze dne 5. ledna 2011 k závěru, že *doložka o cenovém přizpůsobení* sice odpovídá tržním podmínkám, avšak cenové přizpůsobení podle *vzorce* představuje státní podporu; dohodu je prý tudíž třeba změnit tak, aby *vzorec* po změně odrážel skutečnou vůli stran. Spolková země Braniborsko tomuto doporučení v srpnu 2011 vyhověla.

(35) Německo argumentuje tím, Spolková země Braniborsko jednala v souladu s tržními podmínkami tím, že dohoda byla v roce 2011 přizpůsobena; dřívější zásah prý nebyl možný, neboť bylo třeba dodržovat stávající smlouvy a dohodu bylo možno změnit pouze na základě vzájemné shody stran.

(36) Německo se dále dovolává toho, že dohoda nepředstavuje státní podporu ani nenarušuje hospodářskou soutěž nebo obchod mezi členskými státy.

## 5. POSOUZENÍ OPATŘENÍ Z HLEDISKA USTANOVENÍ O PODPOŘE

### 5.1 Existence podpory

(37) Podle čl. 107 odst. 1 SFEU „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem".

(38) Aby bylo možno zjistit, zda obchodní transakce mezi veřejným orgánem a ekonomickou jednotkou představuje podporu, je podle zavedené praxe Komise, jak je potvrzeno Soudním dvorem, třeba uplatnit zásadu investora v tržním hospodářství. Podle této zásady musí stát, když působí na trhu jako obchodní podnikatel, jednat jako soukromý hospodářský subjekt, jinak by mohlo docházet ke státní podpoře. Rozhodující pro existenci podpory je tedy, zda by se soukromý hospodářský subjekt v podobné situaci choval stejně, tj. zda by aktiva, zboží nebo služby prodal za stejnou cenu (zásada prodejce v rámci tržního hospodářství). Podle toho nejsou nehospodářské ohledy přípustné jako důvod pro schválení nižší ceny. Tuto zásadu opakovaně použila Komise a pokaždé ji potvrdil Soudní dvůr ([8]).

(39) Proto v dané věci musí Komise vyjasnit, zda by soukromý prodejce byl ochoten uzavřít dohodu na srovnatelnou dobu trvání, se srovnatelnou výchozí základní cenou a srovnatelným mechanismem cenového přizpůsobení.

(40) Jak je uvedeno v 11. a 12. bodě odůvodnění, rámcová dohoda stanovila na dobu 15 let, že ceny se mají každoročně přizpůsobovat v souladu s vývojem cenového indexu pro průmyslové dřevo a odpovídající změny oproti stanovené výchozí základní ceně 15,50 EUR/m³ ponesou rovným dílem stát a společnost HoKaWe. Dohoda nadto obsahovala *vzorec* pro výpočet tohoto cenového přizpůsobení.

*Dlouhá doba trvání dohody*

(41) Stěžovatel uvádí, doba trvání dohody v délce 15 let neodpovídá běžné tržní praxi.

(42) Komise však nemá žádné důkazy, které by opravňovaly k závěru, že tato doba trvání není v souladu s trhem. Patnáctiletá doba trvání se sice jeví poměrně dlouhou, avšak prodejce se přesto může zcela vázat na jednoho odběratele, pokud si takto jak je tomu v předmětné dohodě může být jist odbytem stejných objemů dřeva, které nadto minimálně zčásti nesplňovalo kvalitativní požadavky na průmyslové dřevo.

(43) Z tohoto důvodu a s ohledem plánované rozložení rizika cenových výkyvů nelze vyloučit, že by soukromý prodejce uzavřel dohodu se srovnatelnou dobou trvání.

*Sjednaná výchozí základní cena*

(44) Podobně ani k výchozí základní ceně 15,50 EUR/m³ nemá Komise žádné náznaky, že by tato cena nebyla v souladu s trhem.

(45) Jak uvedlo Německo, v okamžiku podpisu dohody neexistovala zavedená tržní cena pro palivové (energetické) dřevo. Z tohoto důvodu použily strany dohody jako základ pro rámcovou dohodu dřevo průmyslové. Podle přehledu tržních cen průmyslového dřeva, který předložil stěžovatel, lze pro rok 2004 považovat za odpovídající tržním podmínkám ceny mezi 15,50 EUR/m³ a 17,50 EUR/m³ a pro rok 2005 ceny mezi 15,00 EUR/m³ a 17,00 EUR/m³. Rovněž vzhledem ke skutečnosti, že se jedná se o dlouhodobou dohodu, zůstala dohodnutá výchozí základní cena ve výši 15,50 EUR/m³ v rámci cen odpovídajících trhu s průmyslovým dřevem.

([8]) Srov. mj. rozsudek Soudního dvora ze dne 21. března 1991, Italská republika v. Komise, věc C-305/89 („ALFA Romeo"), Sb. rozh. 1991, I-1603, body 18 a 19; rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 30. dubna 1998, Cityflyer Express Ltd v. Komise, věc T-16/96, Sb. rozh. 1998, II-757, body 51; rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 21. ledna 1999, Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH a Lech Stahlwerke GmbH v. Komise, spojené věci T-129/95, T-2/96 a T-97/96, Sb. rozh. 1999, II-17, bod 104; rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 28. února 2012, Burgenlandsko a Rakouská republika v. Komise, spojené věci T-268/08 a T-281/08, Sb. rozh. 2012, II-0000, bod 48.

(46) Záznam braniborského ministerstva pro zemědělství, ochranu životního prostředí a územní plánování ze dne 1. října 2003 dále ukazuje, že zástupci spolkové země Braniborsko během jednání navrhovali výchozí základní cenu ve výši 15,50 EUR/m³, naproti tomu společnost HoKaWe usilovala o cenu 15,00 EUR/m³. Strany se nakonec dohodly na vyšší ceně, tj. na 15,50 EUR/m³.

(47) Výchozí základní cenu 15,50 EUR/m³ tudíž lze považovat za odpovídající tržním podmínkám. Jelikož neexistovala žádná tržní cena, které by se mohla použít pro účely srovnání, a kvalitativní požadavky na palivové (energetické) dřevo přinejmenším nejsou vyšší než na průmyslové dřevo, bylo ze strany spolkové země Braniborsko obhajitelné uzavřít dohodu, podle níž bude cena založena na ceně průmyslového dřeva (základní cena). Dohodnutá cena byla výsledkem jednání stran a ležela v rozmezí tržní ceny pro průmyslové dřevo ve spolkové zemi Braniborsko. Byla dohodnuta při znalosti kvality dřeva, které bylo k dispozici z braniborských zemských lesů ([9]), a odpovídá tedy ceně, kterou by soukromý prodávající považoval za přijatelnou u dodávek dřeva dané kvality.

*Cenové přizpůsobení*

(48) Pokud jde o cenové přizpůsobení, je třeba, jak je vysvětleno ve 14. bodě odůvodnění, rozlišovat mezi doložkou o cenovém přizpůsobení a skutečně provedenými cenovými přizpůsobeními provedenými na základě vzorce.

(49) Komise nemá žádné důkazy o tom, že by *doložka o cenovém přizpůsobení* nebyla v souladu s trhem. Podle výkladů k výchozí základní ceně ve 45. bodě odůvodnění neexistoval žádný index pro vývoj cen palivového (energetického) dřeva. Bylo tedy obhajitelné, že se nejenom použila cena průmyslového dřeva jakožto základ pro výchozí základní cenu, nýbrž dohodla se také cenová přizpůsobení sledující cenový index pro průmyslové dřevo.

(50) Ve znění dohody bylo navíc stanoveno rozložení rizika cenových výkyvů rovným dílem na obě strany. Protože v době podpisu této dohody nebyl cenový vývoj jednoznačně předvídatelný, došlo v důsledku tohoto mechanismu k tomu, že obě strany sdílely jak riziko, tak i (potenciální) zisky, což mohlo mít rovněž příznivý dopad na spolkovou zemi Braniborsko. S ohledem na tuto nejistotu by s takovou doložkou mohl souhlasit i soukromý prodávající. Tuto doložku je tudíž třeba považovat za doložku, která je v souladu s trhem.

(51) Z toho plyne, že *doložka o cenovém přizpůsobení*, která stanovila vývoj ceny souběžně s cenovým indexem pro průmyslové dřevo a rozložení rizika cenových výkyvů rovným dílem na obě strany, byla v souladu s trhem a obezřetný soukromý prodávající by býval takovou dohodu uzavřel.

(52) Jak již bylo uvedeno, prováděla se skutečná cenová přizpůsobení na základě *vzorce*. Z následující souhrnné tabulky vyplývá, že ceny vyplývající z uplatňování *vzorce* byly zřetelně nižší než ceny, které by býval vyplynuly z použití *doložky o cenovém přizpůsobení*:

*(v EUR/m³)*

| | Cena skutečně zaplacená (na základě použití vzorce) | Cena vyplývající z *doložky o cenovém přizpůsobení* (*) | Průměrná cena u dřeva všeho druhu ve spolkové zemi Braniborsko |
|---|---|---|---|
| 2006 | 13,00 | 15,42 | 17,72 |
| 2007 | 13,21 | 15,95 | 21,02 |
| 2008 | 16,55 | 20,96 | 22,76 |
| 2009 | 16,42 | 20,76 | 19,20 |

([9]) V průběhu formálního vyšetřovacího řízení si zúčastněné strany stěžovaly, že v důsledku dohody se společností HoKaWe bylo ve velkých objemech vyňato z trhu průmyslové dřevo, což naznačuje, že palivové (energetické) dřevo dodávané společnosti HoKaWe zahrnovalo značná množství průmyslového dřeva.

*(v EUR/m³)*

| | Cena skutečně zaplacená (na základě použití vzorce) | Cena vyplývající z *doložky o cenovém přizpůsobení* (*) | Průměrná cena u dřeva všeho druhu ve spolkové zemi Braniborsko |
|---|---|---|---|
| 2010 | 16,14 | 20,03 | 24,50 |
| 2011 | 15,79 | 19,33 | neuvedeno |

(*) číselné údaje, které předložilo Německo

(53) Tabulka také ukazuje, že ceny vypočtené podle *vzorce* nejen byly podstatně nižší než ceny, které by byly vyplývaly z použití *doložky o cenovém přizpůsobení*, ale také podstatně nižší než průměrné ceny ve spolkové zemi Braniborsko.

(54) Tyto dopady *vzorce* byly nadto předvídatelné již před podpisem dohody. Tato skutečnost je obzvláště významná, neboť k vyjasnění toho, zda by soukromý prodávající na trhu býval jednal stejně nebo podobně jako spolková země Braniborsko, je třeba vyhodnocení dohody provedené předem ([10]).

(55) Jak je uvedeno v 16. a 18. bodě odůvodnění, byl *vzorec* chybné povahy a neodrážel úmysly stran vyjádřené v *doložce o cenovém přizpůsobení*. Tyto úmysly se, jak také potvrdil odborný posudek kanceláře RAUE LLP, bývaly daly matematicky vyjádřit následujícím vzorcem:

$$P = 15{,}50€/\text{rm} + \frac{\text{Index}_{n+1} - \text{Index}_n}{\text{Index}_n} €/\text{rm}*15{,}50*0{,}5$$

(56) Namísto $\text{index}u_n$ však strany odečetly pevnou částku. Odečtení pevné částky může být sice za určitých okolností opodstatněné, ale mělo by alespoň ve výsledku vést k dohodnuté výchozí základní ceně za rok, ve kterém se dohoda uzavírá. V daném případě si ale strany zvolily odečet tak, že z něj již za rok podpisu dohody vyplynula cena, která byla zřetelně nižší než dohodnutá, tržním podmínkám odpovídající výchozí základní cena 15,50 EUR/m³.

(57) V důsledku toho se v době podpisu dohody dalo objektivně předpokládat, že *vzorec* je chybné povahy a nevede k cenám dohodnutým v *doložce o cenovém přizpůsobení*.

(58) V takové situaci by býval soukromý prodávající použil jiný vzorec nebo by se alespoň zasazoval za změnu vzorce, zvlášť když strany ve *znění* dohody stanovily, že k cenovým přizpůsobením musí docházet podle indexu průmyslového dřeva a že riziko cenových výkyvů ponesou rovným dílem stát a společnost HoKaWe (jak je vyjádřeno v *doložce o cenovém přizpůsobení*).

(59) Je třeba poznamenat, že vývoj cen v rámci dohody nevyplynul zcela automaticky z matematického výpočtu stanoveného předem podle *vzorce*. Jak je uvedeno v 19. bodě odůvodnění, vyplývá z informací poskytnutých během formálního vyšetřovacího řízení Německem, že během doby trvání dohody byl *vzorec* několikrát přizpůsoben ([11]).

(60) Jak jasně vyplývá z přehledu v 52. bodě odůvodnění, tyto předvídatelné negativní dopady *vzorce* skutečně nastaly, neboť cena zaplacená společností HoKaWe byla zřetelně nižší než cena, která by byla vyplývala z *doložky o cenovém přizpůsobení*. Cena byla nadto zřetelně nižší než průměrná cena za dřevo z braniborských zemských lesů, tj. než cena, za kterou spolková země Braniborsko prodávala dřevo jiným podnikům ([12]).

([10]) Srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 16. května 2002, Francouzská republika v. Komise, věc C-482/99, Sb. rozh. 2002, I-4397, body 70–72; rozsudek Soudního dvora ze dne 5. června 2012, Komise v. EDF, věc C 124/10 P, Sb. rozh. 2012, I-0000, body 83–85 a 105.

([11]) K tomu došlo zároveň s přizpůsobením *vzorce* pro zohlednění opětovného výpočtu indexové ceny průmyslového dřeva na základě nového výchozího roku ze strany Spolkového statistického úřadu.

([12]) Z přehledu v 52. bodě odůvodnění je zřejmé, že použití *doložky o cenovém přizpůsobení* by vedlo, s výjimkou roku 2009, rovněž k cenám nižším, než je průměrná cena ve spolkové zemi Braniborsko, byť ve zřetelně menší míře. Jak již bylo objasněno u otázky, zda je doložka o cenovém přizpůsobení v souladu s trhem, může také obchodní úkon, který je v souladu se zásadou obvyklých tržních podmínek, s pravidelným dlouhodobým velkoodběratelem vést k cenám, které jsou pod tržním průměrem. Viz rovněž rozhodnutí Komise C(2012) 834 final ve věci SA.19045 (údajná podpora Bavorska (Bayerische Staatsforstverwaltung) ve formě dlouhodobých smluv o dodávkách dřeva s podnikem Klausner), body 47 a násl.

(61) Z toho vyplývá, že státu bylo známo, že použití *vzorce* nevedlo k zamýšlenému vývoji cen na základě indexu průmyslového dřeva s odpovídajícím rozložením rizika cenových výkyvů na obě strany, a že tato skutečnost byla akceptována.

*Závěr*

(62) Je tudíž přípustný závěr, že *doložka o cenovém přizpůsobení* by sice pro spolkovou zemi Braniborsko vedla k cenám nižším, než byla cena průměrná, ale tyto ceny by byly přesto v souladu s trhem. Byly založeny na obhajitelných úvahách a jednáních mezi zúčastněnými stranami, takže nelze vyloučit, že i soukromý hospodářský subjekt by uzavřel dohodu za stejných či srovnatelných podmínek.

(63) Cenová přizpůsobení, která strany skutečně prováděly na základě *vzorce*, naproti tomu neodrážela takové podmínky odpovídající trhu a vedla k cenám, které byly zřetelně nižší než ceny, které by vyplývaly z použití *doložky o cenovém přizpůsobení* (a ve zvýšené míře byly zřetelně nižší než průměrná cena pro dřevo ve spolkové zemi Braniborsko).

(64) Zatímco vývoj ceny na základě *doložky o cenovém přizpůsobení* odpovídá rozumnému podnikatelskému rozhodnutí a odráží spravedlivé rozložení rizika cenových výkyvů mezi stranami, byly ceny vyplývající z uplatňování *vzorce* zřetelně nižší a neodrážely nadto takovéto rozložení rizika. Na rozdíl od věci SA. 19045 (údajná státní podpora Bavorska (Bayerische Staatsforstverwaltung) ve formě dlouhodobých smluv o dodávkách dřeva s podnikem Klausner) ([13]), kde Komise považovala za prosté podpory ceny pod tržním průměrem, neboť na trhu byly nadbytečné kapacity a svobodný stát Bavorsko usiloval o získání dlouhodobého pravidelného velkoodběratele, nejsou v dané věci ceny nižší než ceny, jež by bývaly vyplývaly z doložky o cenovém přizpůsobení, opodstatněné skutkovým stavem. *Doložka o cenovém přizpůsobení* dohodnutá stranami zohledňovala dlouhodobou povahu dohody a kvalitu dřeva, které se prodávalo, a vedla již k cenám nižší, než byla průměrná cena ve spolkové zemi Braniborsko. Nic nenasvědčuje tomu, že soukromý hospodářský subjekt by býval souhlasil s cenami ještě nižšími.

(65) To je potvrzeno rovněž podáním Německa, z něhož vyplývá, že *doložka o cenovém přizpůsobení* odrážela skutečné úmysly stran. Poté, co dva právní posudky z roku 2010 uvedené v 16. bodu odůvodnění poukázaly na relevantnost uplatnění předpisů o státní podpoře na dohodu v důsledku používání *vzorce*, sjednala spolková země Braniborsko roku 2011 změnu dohody, kterou byl chybný *vzorec* zrušen. Spolková země Braniborsko sjednala tudíž změnu této dohody bez vzorce, aby se prosadily skutečné úmysly stran a aby se ukončily obavy z relevantnosti uplatnění předpisů o státní podpoře.

(66) Z toho vyplývá, že provádění dohody, zejména cenová přizpůsobení pomocí *vzorce*, by soukromý prodávající býval neakceptoval a není v souladu s trhem.

(67) Německo argumentovalo tím, že braniborská vláda se až v průběhu reorganizace lesní správy v roce 2009 poprvé dozvěděla, že ceny, které společnost HoKaWe skutečně platila, neodpovídaly zamýšlenému vývoji cen podle *doložky o cenovém přizpůsobení*, nýbrž byly zřetelně nižší než ceny, za které dostávaly dodávky dřeva jiné podniky; spolková země Braniborsko tudíž jednala v souladu s tržními podmínkami, když zadala oba znalecké posudky uvedené v 16. bodě odůvodnění a potom sjednala dohodu znovu, což vedlo v roce 2011 ke změně dohody.

(68) Tyto argumenty však při prošetření neobstály. Za prvé, jak je vysvětleno v 54. až 57. bodě odůvodnění, byly dopady *vzorce* předvídatelné již v okamžiku podpisu dohody. Za druhé by soukromý prodávající na trhu, který usiluje o provádění dohodnutého řešení ve formě *doložky o cenovém přizpůsobení* a v souladu s tím pečlivě sleduje cenová přizpůsobení, požadoval nové sjednání ceny neprodleně. Jak je vysvětleno v 65. bodě odůvodnění, potvrzuje úspěšné nové sjednání dohody ze strany spolkové země Braniborsko spíše to, že *vzorec* skutečné úmysly stran (jak jsou zachyceny v *doložce o cenovém přizpůsobení*) neodrážel. Ukazuje nadto, že se společnost HoKaWe nemohla vzepřít zrušení vzorce.

(69) Z toho vyplývá, že pro společnost HoKaWe byla od okamžiku uzavření dohody (1. června 2006) a do její změny (30. června 2011) vytvářena hospodářská výhoda.

([13]) Na citovaném místě.

(70) Rovněž veškerá ostatní kritéria existence podpory podle čl. 107 odst. 1 SFEU jsou splněna. Výhoda byla selektivní, neboť dohoda výslovně zvýhodňovala určitý podnik. Výhoda byla poskytnuta orgány členského státu, totiž spolkovou zemí Braniborsko. Průměrné množství dřeva, které bylo podle dohody prodáno společnosti HoKaWe, bylo značné; dodávání dřeva za příznivých podmínek vylepšovalo tržní postavení příjemce ve srovnání s jeho konkurenty a narušovalo tak hospodářskou soutěž. Na trhu s dřevem jsou podniky v hospodářské soutěži s podniky z jiných členských států. Dohoda o dodávkách se sice vztahovala pouze na dřevo z lesů v okruhu 70 km od Eberswalde, avšak Eberswalde se nachází velmi blízko hranice s Polskem (30 km). V důsledku toho je podporou dotčen i obchod mezi členskými státy. Proto lze dojít k závěru, že provádění dohody, jež vedlo k tomu, že zaplacené ceny vycházely ze *vzorce*, představovalo státní podporu.

(71) Uvedenou změnu dohody, která vstoupila v platnost dne 1. července 2011, je třeba považovat za ukončení opatření podpory. Podle změny muselo od 1. července 2011 docházet k cenovým přizpůsobením podle *doložky o cenovém přizpůsobení*, čímž se potvrdily a správně provedly původní záměry stran. Dohoda je ve změněné podobě v souladu s trhem, takže Komise dospěla k závěru, že společnosti HoKaWe po 30. červnu 2011 už platbami v rámci dohody nebyla poskytována hospodářská výhoda.

### 5.2 **Slučitelnost s vnitřním trhem**

(72) Právní základ pro slučitelnost podpory není zřejmý, ani se jej Německo nedovolávalo. Výhoda pro společnost HoKaWe, která vyplývá z provádění dohody v období od června 2006 do června 2011, tedy představuje státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem.

### 5.3 **Výpočet prvku podpory**

(73) Jak je uvedeno ve 43. až 51. bodě odůvodnění, lze *doložku o cenovém přizpůsobení* považovat za odpovídající tržním podmínkám. Proto podle názoru Komise sestává prvek podpory z rozdílu mezi cenou, která by bývala musela být zaplacena podle *doložky o cenovém přizpůsobení*, a cenou, která byla na základě *vzorce* skutečně zaplacena ([14]).

| | a)<br>Skutečně zaplacená cena<br>(v EUR/m³) (*) | b)<br>Cena podle *doložky o cenovém přizpůsobení*<br>(v EUR/m³) | c)<br>Rozdíl mezi a) a b)<br>(*) | d)<br>Skutečně dodaný objem dřeva<br>(v m³) | e)<br>Prvek podpory:<br>c) × d)<br>(v EUR) (*) |
|---|---|---|---|---|---|
| 2006 | 13,00 | 15,42 | 2,42 | 13 115,73 | 31 794 |
| 2007 | 13,21 | 15,95 | 2,74 | 142 792,67 | 391 452 |
| 2008 | 16,55 | 20,96 | 4,41 | 137 683,00 | 607 291 |
| 2009 | 16,42 | 20,76 | 4,34 | 141 273,68 | 613 128 |
| 2010 | 16,14 | 20,03 | 3,89 | 139 045,38 | 540 699 |
| 2011 | 15,79 | 19,33 | 3,54 | 62 680,29 | 222 051 |
| | | | | **Celkem** | **2 406 415** |

(*) Číselné údaje ve sloupcích a) a c) byly zaokrouhleny; sloupec e) byl vypočítán na základě přesných číselných údajů, pouze konečný výsledek byl zaokrouhlen nahoru nebo dolů na nejbližší částky v EUR.

(74) Výše podpory, která byla poskytnuta společnosti HoKaWe, tudíž činí 2 406 415 EUR.

([14]) Skutečně zaplacená cena podle údajů Německa v dopise ze dne 1. října 2013.

## 6. NAVRÁCENÍ PODPORY

(75) Podle SFEU a ustálené judikatury Soudního dvora má Komise, pokud zjistila, že je určitá podpora neslučitelná s vnitřním trhem, pravomoc rozhodnout, že dotčený členský stát musí tuto podporu zrušit nebo změnit ([15]). Soudní dvůr rovněž opakovaně rozhodl, že povinnost státu zrušit podporu, kterou Komise prohlásila za neslučitelnou s vnitřním trhem, slouží k obnovení dřívějšího stavu ([16]). V tomto směru Soudní dvůr rozhodl, že cíle bude dosaženo, jakmile příjemce podpory vrátí poskytnutou částku považovanou za protiprávní podporu a zřekne se tak výhody, které se těšil oproti svým konkurentům, a jakmile se obnoví situace panující před vyplacením podpory ([17]).

(76) Podle judikatury je v čl. 14 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ([18]) obsaženo toto: „Je-li v případech protiprávní podpory přijato záporné rozhodnutí, Komise rozhodne, že dotyčný členský stát učiní všechna nezbytná opatření, aby příjemce podporu navrátil […].“

(77) Jelikož dotčené opatření v rozporu s článkem 108 SFEU nebylo oznámeno Komisi, a představuje tudíž protiprávní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem, musí být k obnovení situace na trhu před poskytnutím této podpory tato podpora navrácena. Navrácení podpory by se tudíž mělo vztahovat na období, ve kterém příjemci výhody dosahoval, tj. na období mezi okamžikem, kdy byla příjemci podpora poskytnuta, a jejího skutečného navrácení; částky, které mají být navráceny, zahrnují úroky až do data skutečného navrácení.

## 7. ZÁVĚR

(78) Provádění rámcové dohody mezi spolkovou zemí Braniborsko a společností HoKaWe od jejího podpisu (1. června 2006) do její změny (30. června 2011) zahrnovalo státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem. Tuto podporu včetně úroků z ní je třeba od společnosti HoKaWe získat zpět.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

*Článek 1*

Státní podpora ve výši 2 406 415 EUR, kterou protiprávně poskytlo Německo porušením čl. 108 odst. 3 SFEU společnosti HoKaWe Eberswalde GmbH, není slučitelná s vnitřním trhem.

*Článek 2*

1. Německo zajistí, aby příjemce vrátil podporu uvedenou v článku 1.

2. Částka, která má být vrácena, je úročena od data, kdy byla podpora dána příjemci k dispozici, až do dne jejího skutečného vrácení.

3. Úroky se vypočítají jako složený úrok v souladu s kapitolou V nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ([19]) a nařízením Komise (ES) č. 271/2008 ([20]), kterým se mění nařízení (ES) č. 794/2004.

*Článek 3*

1. Navrácení podpory uvedené v článku 1 se zajistí okamžitě a účinně.

2. Německo zajistí, aby toto rozhodnutí bylo provedeno do čtyř měsíců ode dne jeho oznámení.

---

([15]) Srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 12. července 1973 ve věci Komise v. Spolková republika Německo, věc C-70/72, Sb. rozh. 1973, s. 813, bod 13.
([16]) Srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 14. září 1994, Spojené království v. Komise, spojené věci C-278/92, C-279/92 a C-280/92, Sb. rozh. 1994, I-4103, bod 75.
([17]) Srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 17. června 1999, Belgické království v. Komise, věc C-75/97, Sb. rozh. 1999, I-3671, body 64–65.
([18]) Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1).
([19]) Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1.
([20]) Úř. věst. L 82, 25.3.2008, s. 1.

*Článek 4*

1. Do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí poskytne Německo Komisi následující informace:

a) celkovou částku (jistinu a úroky), kterou má příjemce vrátit;

b) podrobný popis již přijatých nebo plánovaných opatření pro splnění tohoto rozhodnutí;

c) dokumenty prokazující, že příjemci byli vyzváni k navrácení podpory.

2. Německo informuje Komisi o průběhu vnitrostátních opatření přijatých k provádění tohoto rozhodnutí, dokud není podpora uvedená v článku 1 zcela navrácena. Na žádost Komise Německo neprodleně poskytne informace o opatřeních již přijatých, resp. plánovaných k provedení tohoto rozhodnutí. Německo dále předloží podrobné údaje o částkách podpory a o úrocích, které příjemce dosud uhradil.

*Článek 5*

Toto rozhodnutí je určeno Spolkové republice Německo.

V Bruselu dne 6. listopadu 2013.

*Za Komisi*
Joaquín ALMUNIA
*místopředseda*